Päihdelääketieteen yhdistys ry
Finnish Society of Addiction Medicine

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan

ASIANTUNTIJAKUULEMINEN

Lääkäri Atte Virolainen

Esittely ja sidonnaisuudet

- Virkatyössä vankiterveydenhuollossa
- Kliinistä vastaanottotyötä lastensuojelussa lääkärinä
- Vuoden päihdelääkäri 2023
- Some-lääkäri @lääkäri.atte
- Yli 20 vuoden vaikea-asteinen nikotiiniriippuvuus, toipumassa

Yleistä nikotiinista - haittavaikutukset annossidonnaisia

- Nikotiini on myrkyllinen aine, jolla ei ole mitään terveyshyötyjä
- Nikotiinin biologiset vaikutukset laaja-alaisia, vaikutukset useisiin elinjärjestelmiin mm
- Keskushermosto, sydän, munuaiset, lisääntymisjärjestelmät
- Nikotiinia ei lueta karsinogeeniksi, mutta tutkimuksessa viitteitä nikotiinin syöpäsolujen kasvua edistävästä vaikutuksesta (häiritsee immuniteettia)
- Häiritsee aivojen kehitystä ja jatkuva käyttö voi aiheuttaa aivoihin rakenteellisia muutoksia nuorien kehittyviin aivoihin
- Häiritsee diabeteksen hoitotasapainoa ja kohottaa verenpainetta (kansanterveys)

Nikotiinituotteiden houkuttelevuus

- Nikotiinipusseja valmistavien yritysten tavoite on saada ihmisiä nikotiinille riippuvaisiksi —> jatkuvaa tuloa yrityksille
- Tuotteita valmistetaan nimenomaan nuoria houkuttelevaksi
- Teollisuus mielellään esittää nikotiinipussit ikään kuin vaihtoehdoksi tupakasta vieroittautumiseen
- Tupakasta nikotiinipusseihin siirtyvä käyttäjä saa suhteellista terveyshyötyä, nikotiinin käytön nikotiinipusseilla aloittava nuori vaarantaa pelkästään terveytensä
- Lakiesityksen toimet ovat oikeansuuntaisia vähentämään houkuttelvuutta

Esimerkkejä nuorille suunnatuista tuotteista

Nikotiinipussien vahvuus ja imeytyminen

- Lakiesityksessä 16,6mg maksimiraja on päihdelääketieteen yhdistyksen näkemyksen mukaan liian korkea
- Todennäköisesti nikotiiniriippuvainen valitsee vahvimman tarjolla olevan vaihtoehdon. Nikotiinin haittavaikutukset ovat annosriippuvaisia
- Nikotiinipusseista imeytyy noin 50% nikotiinista käyttäjän elimistöön
- Pienelle lapselle 16,6mg nikotiinipussi aiheuttaa hengenvaarallisen myrkytyksen
- Nikotiinin imeytymistä lisäävät apuaineet tulisi kieltää. Apuaineiden tehtävä on voimistaa nikotiinin mielihyvävaikutusta ja syventää nikotiiniriippuvuutta

Etämyynti ja hallussapito

- On käsittämätöntä ja kestämätöntä, että ajankohtaisesti alaikäiset saavat maahantuoda ja hallussapitää nikotiinipusseja. 18 vuoden ikäraja erittäin hyvä uudistus

- Päihdelääketieteen yhdistys kannattaa etämyynnin kieltoa. Verkossa on myytävänä jopa 150mg vahvuisia nikotiinipusseja. Ikärajavalvonta verkossa ei toimi ja käyttäjät tilaavat erittäin voimakkaita nikotiinipusseja

TAKE HOME MESSAGE

- Päihdelääketieteen yhdistys esittää pienempää nikotiinin maksimirajaa
- 16,6 mg raja on korkea ja se ei suojaa riittävästi väestöä nikotiinin aiheuttamilta haitoilta
- Esitämme, että nikotiinin imeytymistä lisäävät apuaineet kielletään
- Suunniteltu ikäraja hallussapitoon sekä maahantuontiin on suositeltava
- Vähittäismyyntipakkausten varoitusmerkinnät, sekä pakkausten muuttaminen vähemmän nuoria houkuttteleviksi ovat tärkeitä toimenpiteitä
- Päihdelääketieteen yhdistys kannattaa etämyynnin kieltoa